

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 43. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

November 7-én tartja ülését a Magyar Állandó Értekezlet

November 7-én tartja következő ülését a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) - jelentette be Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen rendezett Nemzetpolitikai Napon. Elmondta: a MÁÉRT dönt majd arról, hogy a külhoni magyar óvodák, majd az idei kisiskolások éve után milyen, az oktatás területén megvalósuló program következik. Répás Zsuzsanna előadásában kiemelte, hogy a kormányváltás után teljesen új szemléletmód vette át a helyét a nemzetpolitikában, aminek a középpontjában az összetartozás és a magyar nemzet egységének gondolata áll Répás Zsuzsanna szövege arról is, fontos a közigazgatási képzés megújulása, és örömeinek adott hangot, hogy ennek immár szerves része a nemzetpolitika. Kántor Zoltán, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója arról beszélt, hogy fontos, tervezhető legyen a nemzetpolitika. Az anyaország célja, hogy a kisebbségek megmaradjanak és gyarapodjanak - mutatott rá. Kiemelte: az autonómia cél és eszköz egyben, és arra kell összpontosítani, hogy ennek eléréséig a külhoni társadalmak erősödjenek. A továbbiakban az érdeklődők Pálffy Ilona, a Nemzeti Választási Iroda vezetője és Wetzels Tamás, az egyszerűsített honosításért felelős miniszteri biztos előadását hallgathatták meg.

Folytatódik a Kőrösi Csoma Sándor program

Folytatódik a diaszpóra magyarságát segítő Kőrösi Csoma Sándor program a jövő évben is, a finanszírozását a költségvetés biztosítani fogja - jelentette be a nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes a programot értékelő konferencián hétfőn Budapesten a Magyarság Házában. Semjén Zsolt kiemelte: fantasztikus munkát végeztek az ösztöndíjasok, és nagyon pozitív visszajelzések érkeztek kinti tartózkodásukról.

Németh Zsolt: javult a magyar kormány nemzeti érdekérvényesítő képessége

A Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) külügyi és jogi szakbizottsága csütörtökön tartotta ülését, és ezt követően Németh Zsolt külügyi államtitkár elmondta, az elmúlt három-négy év egyik legjelentősebb nemzetpolitikai fejleménye a honosítás volt. Ezzel kapcsolatban a közeljövőben a magyarországi választások és a regisztráció miatt több komoly feladatot kell még megoldani, különösen a magyar külképviseleteknek. Hangsúlyozta: az elmúlt években a magyar kormány nemzeti érdekérvényesítő képessége nemzetpolitikai szempontból érzékelhetően javult, Magyarország „jobban teljesít a határon túli magyarok irányába is”. Kifejtette: Románia esetében nem történt olyan intézkedés, amely az ott élő magyarok helyzetében visszalépést jelentene. Szlovákiával kapcsolatban pedig „örvendetesen beállt egy pozitív csend a nemzetpolitika vonatkozásában”. Az államtitkár arra is kitért, hogy több országban is folynak közigazgatási reformmal kapcsolatos egyeztetések, és Magyarország azt szeretné, ha „magyarbarát” közigazgatási rendszerek

jönnének létre. A nyelvi jogok szabályozásával kapcsolatban megjegyezte: katasztert készítenek annak felmérésére, hogy az egyes közösségeknek milyen nyelvi jogaik vannak.

Tarolna a Fidesz Erdélyben

A honosított erdélyi magyarok legfeljebb egy mandátum sorsáról dönthetnek a 2014-es magyarországi országgyűlési választásokon, azt pedig a Fidesz–KDNP nyerné – derült ki a Nemzeti Kisebbségkutató Intézet Kettős állampolgárság – többségi és kisebbségi viszonyok Romániában című előadásán ismertetett felmérésekből. A kolozsvári magyar főkonzulátuson megszervezett eseményen Horváth István, az intézet elnöke, Kiss Tamás és Barna Gergő kutatók mutatták be legfrissebb kutatásaik eredményét. A kolozsvári kisebbségkutató intézet által júniusban végzett kutatás rámutat: a jövő évi anyaországi megméretésen várhatóan 70–80 ezer, magyar állampolgársággal is rendelkező erdélyi voksol majd, ami legfeljebb egy képviselői mandátumra lesz elegendő. A megkérdezettek 25 százaléka nem tudja vagy nem árulta el, kire szavazna, ugyanakkor a pártpreferenciával rendelkezők 86 százaléka a Fideszt, hat százaléka az MSZP-t, négy a Jobbikot, két százaléka pedig az Együtt 2014-et támogatja. A kincses városban ismertetett másik közvélemény-kutatás szerint az erdélyi magyarok többsége (78,8 százalék) Kelemen Hunorban, az RMDSZ elnökében bízik leginkább, a második helyen Orbán Viktor magyar miniszterelnök szerepel 77 százalékkal. Őket Borbély László, az RMDSZ alelnöke, Tőkés László EP-képviselő és Traian Băsescu román államfő követi; a válaszadók 15–16 százaléka bízik Victor Ponta román miniszterelnökben, Mesterházy Attila MSZP-elnökben és Bajnai Gordonban, az Együtt-PM vezetőjében. A pártopcióval rendelkező biztos szavazók körében az RMDSZ a magyar szavazatok 75,7 százalékára, továbbá parlamenten kívüli ellenfelei közül az Erdélyi Magyar Néppárt 12,3, a Magyar Polgári Párt pedig három százalékra számíthat, ha külön indulnak a jövő évi európai parlamenti választáson. Barna Gergő szerint jövő év közepére várhatóan 260 ezer szavazó korú erdélyi magyar szerzi meg a magyar állampolgárságot, ám csupán 25–30 százalékuk fog voksolni. Mint hangsúlyozta, a részvétel jelentős mértékben függhet attól, hogy megszervezik-e a szavazólapok begyűjtését, vagy a szavazóknak kell azt eljuttatniuk a megfelelő helyre.

Nem kell útdíjat fizetni a menetelésért

Elállt abbéli igényétől az Országos Autópálya és Útkezelő Társaság (CNADNR), hogy csak úthasználati díj kifizetése fejében adja elvi jóváhagyását a Székelyek Nagy Meneteléséhez. Az október 27-i megmozdulás szervezői már megkapták a szóbeli beleegyezést. Mint ismeretes, október 4-én a társaság borsos – az SZNT számításai szerint 28 ezer eurónak megfelelő összegű – úthasználati díj befizetésétől tette függővé a megmozdulás elvi jóváhagyását, egy miniszteri rendeletre hivatkozva. A szervezők jelezték, nem fizetik ki a

kért összeget, mivel a megmozdulás a gyülekezési törvény alapján kerül megszervezésre, és mivel egy alapvető emberi jog gyakorlásáról van szó.

Répás Zsuzsanna a kolozsvári Kakasos templom centenáriumi ünnepségén

A hűség és reménység jelképének nevezte a frissen felújított kolozsvári Kakasos templomot Répás Zsuzsanna nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára vasárnap, a Kós Károly tervezte épület centenáriumán. „Egy nagyváros rengetegében jobban elvesznek az emberek, nehezebben maradnak meg a közösségek. Fontos, hogy legyenek olyan központok, amelyekre támaszkodhat az egyes ember is, ahol tudja, hogy otthonot talál. Ezért fontos, hogy a nagyvárosi szórványmagyarok megőrizhesse intézményeit, amelyek összefogják, építik azt a közösséget, ami számunkra a megmaradást és a jövőt jelentheti” – jelentette ki Répás Zsuzsanna. Az ünnepségen Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke hirdetett igét, a jubileumi rendezvényen a Kakasos templomban szolgáló Pap Géza, az egyházkerület volt püspöke mellett részt vett Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke és Horváth Anna kolozsvári alpolgármester is. A Kós Károly tervezte templomon az elmúlt években kicserélték a nyílászárókat, Zsolnay-cserepekkel újrafedték a tetőt, és a külseje is megújult. A felújításában a Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkárság és az RMDSZ is támogatta az egyházat.

Corlăţean kirohanása az autonómia ellen

A magyaroknak üzent Titus Corlăţean román külügyminiszter kedden Nagylakról az autonómiatörekvések és Tőkés László tusnádfürdői kijelentése kapcsán, amelyben az európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke védhatalmi státust kért Magyarországtól az erdélyiek számára. A román külügyminiszter az Arad megyei kisvárosban járva arról beszélt: a település az interkulturalitás és a társadalmi integráció modellje, „a 210 éves román-szlovák együttélés pedig azt bizonyítja, hogy nincs szükség protektorátusra annak érdekében, hogy sikeresen megőrizzék a nemzeti identitást.” Corlăţean bírálta egyes magyar politikusok szerint „szélsőségesen nacionalista retorikáját”, amellyel etnikai alapú autonómiát követelnek, és arról beszélt: Románia fenntartja „a kisebbségvédelem európai modelljét,” de az ország területén található „szigetek” nélkül Corlăţean egy, a szlovákok nagylaki jelenlétének 210. évfordulója alkalmából a szlovák és a román miniszterelnöki hivatal által szervezett rendezvényen vett részt Nagylakon, a rendezvényen szlovák kollégája, Miroslav Lajcák is ott volt. Lajcák arról beszélt: sehol sem talált olyan kedvező körülményeket a kisebbségben élő szlovákság számára, mint Romániában, ahol iskolái és intézményei is vannak, és parlamenti képvisellel is rendelkeznek.

Lezárta az EP a kettős állampolgársági beadványt

Lezárta, vagyis levette napirendjéről az Európai Parlament (EP) petíciós bizottsága csütörtökön azt a beadványt, amelyet Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke és Gubík László nyújtott be az EP-nek, mert diszkriminatívnak ítélték a szlovák állampolgársági törvény módosítását. A szlovák állampolgársági törvény szerint elveszíti szlovák állampolgárságát az, aki önként felveszi egy másik állam állampolgárságát. A petíciós bizottság májusban tárgyalta először a petíciót, és akkor még úgy döntött: mindaddig nem határoz a beadványról, amíg a szlovák alkotmánybíróság nem foglal állást az ügyben. Ennek ellenére a bizottság napirendjéről határozó, a döntéseket előkészítő koordinátorok úgy döntöttek, hogy lezárják az ügyet. Bagó Zoltán fideszes EP-képviselő a bizottság ülésen szóvá tette, hogy korábban más döntés született. Szerinte a koordinátorok eljárási hibát vétettek, amikor a bizottság korábbi döntését „megerőszakolván” az ügy lezárásáról döntöttek, holott néppárti és szociáldemokrata képviselők is jelezték, ellenzik a petíció levételét a napirendről. A szlovákiai Magyar Közösség Pártjából Bauer Edit szintén értetlenségének adott hangot, hogy hogyan hozhatnak a koordinátorok ilyen döntést, és azt is közölte, hogy ha ezt a petíciót most le is zárja a bizottság, újat fognak készíteni, az állampolgárságtól való megfosztás ugyanis szerinte teljesen bizonytalan helyzetbe hozza az érintetteket. Bauer párttársa, Mészáros Alajos szerint szintén eljárási hiba történt; először, amikor májusban zárt ülésen tárgyalták az ügyet, másodszer pedig most. Lomnici Zoltán, az EMT elnöke szerint a bizottság azzal, hogy levette napirendjéről a szlovák állampolgársági törvénnyel kapcsolatos beadványt, azt üzenete a szlovák alkotmánybíróságnak, hogy Európát nem érdeklik az egyes tagállamokban a kisebbségek ellen elkövetett atrocitások. „A döntés nemcsak a felvidéki magyarokat, hanem az egész magyar nemzetet is sérti” - mondta az EMT-elnök, aki szerint a döntés annak is bizonyítéka, hogy a szlovák fél minden áron szeretné eltussolni a felvidéki magyarokat ért jogsértéseket.

Hiába a népszavazás: Pered neve Tešedíkovo marad

A szlovák kormány szerdai ülésén elutasította a Pered község nevének visszaállítására vonatkozó, népszavazáson kifejezett akaratát. A perediek 2012-ben népszavazáson döntöttek arról, hogy a község hivatalos, államnyelvű megnevezését is Peredre változtatnák, azaz visszaállítanák az eredeti állapotot, hiszen Tessedik Sámuel szlovákosított nevééről csak 1948-ban nevezték el a falut. Tessedik soha nem járt Pereden. 2013. október 15-én a kormány elutasította a peredi népakaratot. Robert Kaliňák belügyminiszter szerint a kormány nem ignorálta a helyi népszavazást, ám szerinte a törvény világosan fogalmaz. "A község neve államnyelven kell, hogy legyen, a javasolt név pedig magyar. A mi szemszögünkben ez egy „Uhorsko” (a történelmi Magyarország szlovák megnevezése – a szerk.) eredetű megnevezés, és nem gondoljuk, hogy jó lenne visszatérni hozzá, éppúgy, ahogy Bratislava sem tér vissza a Pozsony megnevezéshez” - közölte a belügyminiszter.

Pásztor István: Nem egyszerű lopás, hanem üzenet az 1944/45-ös áldozatok szobrának eltűnése

Derékba törheti a magyar-szerb megbékélési folyamatot az, hogy Szabadkán ellopták a Zentai úti temetőből az 1944/45-ös vérengzések emlékére állított szobrot – mondta Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke. A politikus szerint nem egyszerű lopásról van szó, hanem ez egy olyan üzenet, „amely megpróbál szembefordulni azzal a régóta várt folyamattal, amely Csúrog apropóján, illetve azt megelőzően és azt követően elindult”. A VMSZ elnöke szerint csupán szándék kérdése, hogy kézre kerítik-e a Vergődő madár nevű szobor ellopásának elkövetőit, mert a tettesek rengeteg nyomot hagytak maguk után. Az elkövetők elfogása azonban „nem elég” - fogalmazott Pásztor István. Ahhoz hogy a magyar-szerb megbékélési folyamat folytatódni tudjon, a bűnüldöző szerveken túlmenően a kormány is állást kell, hogy foglaljon, „azt üzenve az elkövetőknek, hogy Szerbiában ez tűrhetetlen viselkedési forma”. Pásztor István szerint a szerb kormánynak azonnali hatállyal meg kell hoznia azt a rendeletet, amely jogi értelemben pontot tesz a kollektív bűnösség ügyére a Vajdaságban. Vagyis semmissé kell tenni azt a korábbi rendeletet, amely kimondja három vajdasági település - Csúrog, Zsablya és Mozsor - magyar lakosságának kollektív bűnösségét.

Gulyás Gergely országgyűlési képviselő előadása Óbecsén

A jövő évi magyarországi országgyűlési választásokra való felkészülésként Óbecsén konzultációs előadást tartott Gulyás Gergely országgyűlési képviselő, a Fidesz frakcióvezető-helyettese. Előadásában kitért a második Orbán-kormány nemzetpolitikai intézkedéseire, különös tekintettel az egyszerűsített honosítási eljárás bevezetésére, aminek egyenes következményeképpen a jövő év tavaszán megtartandó magyarországi országgyűlési választásokon immáron a magyarországi lakhellyel nem rendelkező állampolgárok is leadhatják a voksukat. Továbbá többszörösen hangsúlyozta a választási regisztráció fontosságát az állampolgárságot szerzett határon túli magyarok számára, majd felhívta a figyelmet arra, hogy novembertől már interneten, on-line formában is megtehetik azok, akik ezt óhajtják. A fórum szervezői a Magyar Ifjúsági Akció polgári egyesület és a Hazahúzó Polgári Kör volt.

Tőkés László szerint a külhoni magyaroknak 2014-ben élniük kell a választás lehetőségével

Október 18-án a Muravidéken, Gyertyánosban ülésezett a Kárpát-medencei Magyar Autonómia Tanács. Az ülésen szó volt többek között az európai polgári kezdeményezésekről, amely kapcsán szorgalmazták, hogy a tagszervezetek további javaslatokat nyújtsanak be az Európai Bizottsághoz. A KMAT kiemelt fontosságúnak tartja a jövő évi magyarországi választásokon való külhoni magyar részvételt is. Tőkés László a Magyar Autonómia Tanács (KMAT) elnöke, európai parlamenti képviselő a KMAT és a Magyar Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának Autonómia Albizottsága által tartott együttes ülését követő sajtótájékoztatón elmondta, kiemelt kérdés a magyarországi választásokon való részvétel. Tőkés szerint a külhoni magyarok szeretnék, ha a 2010-ben teret nyert nemzeti irányvonal 2014-ben folytatódna, felülemelkedve minden pártpolitikai kérdésen. A nemzetpolitika ugyanis nem szűkíthető le pártpolitikai szintre - fogalmazott a volt püspök. Hozzátette, hogy a mozgósításban aktív szerepet vállal valamennyi kárpát-medencei magyar párt és szervezet. Kiemelte, hogy a magyar kisebbség védelme érdekében olyan monitoring-rendszer kiépítésére törekszenek, amely hathatósabb védelmet nyújt a magyarellenességgel, az etnikai diszkriminációval, a beolvasztási politikával és a nemzeti tévesztéssel szemben.

Magyarország új típusú kapcsolatot épített ki az amerikai magyarokkal

Magyarország új típusú kapcsolatot épített ki az amerikai magyar közösséggel, amelynek számos tagja a holokauszt elől menekülve vagy 1956-ban érkezett az Egyesült Államokba - jelentette ki Kumin Ferenc nemzetközi sajtókapcsolatokért felelős helyettes államtitkár az Amerikai Magyar Szövetség (AMSZ) washingtoni 1956-os megemlékezésén. Kumin hangsúlyozta, hogy a diaszpórát Magyarország a nemzet természetes részének tekinti, és köszönetet mondott az Egyesült Államoknak a menekültek befogadásáért. Koszorús Ferenc, az AMSZ elnöke kifejezte aggodalmát a magyar nemzet demokrácia iránti elkötelezettségének megkérdőjelezése miatt. Emlékeztetett arra, hogy az Aranybulla alig hét évvel az angol Magna Charta után született, hogy az 1568-as tordai országgyűlés Európában elsőként hirdette meg a vallásszabadságot, hogy 1848-ban Magyarország felkelt a Habsburgok elnyomása ellen. Kumin rámutatott, hogy 1956 egy olyan szimbólum, amely kiemelkedik viták tengeréből, vitán felüli tiszteletet és megbecsülést élvez, akárhol és akármikor kerül szóba Magyarország. Hangsúlyozta, hogy a holokauszt elől menekülő magyar-zsidó emigráció, majd később, 1956-ban a kommunisták bosszúja elől menekülő újabb emigrációs hullám nagyban határozták meg az amerikai magyarság mai képét.